

Лекція 3/11. Підготовка, розгортання та ведення ТрО

План заняття.

Вступ.

1. Підготовка сил і засобів, які залучаються до ТрО України.
2. Порядок розгортання та ведення ТрО України.
3. Проблемні питання побудови ТрО за досвідом відбиття широкомасштабного вторгнення рф проти України.

Заключення.

Література

1. Закон України “Про оборону України” від 06.12.1991 №1932-ХІІ
2. Закон України “Про правовий режим воєнного стану ” від 06.04.2000 № 1647-ІІІ.
3. Закон України “Про основи національного спротиву” від 16 липня 2021 року № 1702-ІХ.
4. Стратегія воєнної безпеки України. Указ Президента України №121 від 25.03.2021.
5. Стратегічний оборонний бюлетень. Указ Президента України №473 від 17.09.2021.
6. Концепція забезпечення національної системи стійкості Указ Президента України №479 від 27.09.2021.
7. Постанова КМ України “Типове положення про штаб зони (району) територіальної оборони” № 1442 від 29.12.2021р.
8. Постанова КМ України “Порядок організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву” № 1443 від 29.12.2021р.
9. Постанова КМ України “Положення про добровольчі формування територіальних громад” № 1449 від 29.12.2021р.
10. Постанова КМ України “Порядок організації, забезпечення та проведення підготовки добровольчих формувань територіальних громад до виконання завдань територіальної оборони” № 1447 від 29.12.2021р.
11. Постанова КМ України “Порядок застосування членами добровольчих формувань територіальних громад особистої мисливської зброї та набойів до неї під час виконання завдань територіальної оборони” № 1448 від 29.12.2021р.
12. Наказ ГК ЗС України № 1 від 04.01.2022р. Доктрина територіальної оборони.

Вступ

Головною метою Стратегії воєнної безпеки України є завчасно підготовлена та всебічно забезпечена всеохоплююча оборона України на засадах стримування, стійкості та взаємодії.

При цьому *стримування* в контексті всеохоплюючої оборони України передбачає поряд з готовністю сил оборони України, національної економіки, населення та всієї держави до надання відсічі збройній агресії проти України, нарощування спроможностей системи протиповітряної оборони, *створення цілісної системи територіальної оборони*.

В свою чергу *стійкість* у ході всеохоплюючої оборони України досягається здатністю системи управління державою, сил оборони, національної економіки, інфраструктури та суспільства швидко відновлюватися та адаптуватися до змін у безпековому середовищі й до тривалого протистояння в наданні відсічі і стримування збройної агресії проти України, підтриманням спроможностей до здійснення стратегічного розгортання, *територіальної оборони України*, руху опору, ведення операцій (бойових дій)

На підставі вище зазначеного можна стверджувати, що в загальній системі оборони України одним з найбільш важливих і складних завдань є територіальна оборона країни, її окремих регіонів, як важливої складової національного спротиву. На сучасному етапі це питання для України набуває особливої значимості. В першу чергу це обумовлено тими воєнно-політичними, економічними, соціальними змінами, які сталися в нашій державі за останні сім років, і в першу чергу наявності збройного конфлікту розв'язаного «братами» зі Сходу на південних та південно-східних теренах нашої країни. Разом з тим сьогодні все більше уваги приділяють розробці і прийняттю на озброєння нових засобів ураження, удосконаленню існуючих і пошуку нових форм та способів збройної боротьби, у тому числі з широким застосуванням інформаційної боротьби, нетрадиційної зброї, диверсійно-розвідувальних дій, “руху опору” та ін.

1. ПІДГОТОВКА СИЛ І ЗАСОБІВ, ЯКІ ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДО ТРО УКРАЇНИ.

Підготовка ТрО є складовою підготовки держави до оборони і являє собою комплекс заходів, спрямованих на досягнення спроможностей сил і засобів, які сплановані до виконання завдань ТрО та забезпечення готовності території держави для гарантованого виконання ними завдань ТрО.

Підготовка ТрО організовується *Головнокомандувачем ЗС України через Командувача Сил ТрО Збройних Сил України*.

Складовими підготовки ТрО є:

- планування ТрО;

- розвиток ТрО та забезпечення її функціонування;
- підготовку сил і засобів, які залучаються до ТрО;
- участь у заходах оперативного обладнання території.

Підготовка ТрО поділяється на *завчасну підготовку*, яка організовується у мирний час, та *безпосередню підготовку*, яка організовується в особливий період, у тому числі із введенням воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях.

Планування ТрО – це комплекс заходів щодо визначення послідовності, термінів, способів дій, необхідного складу сил і засобів для виконання завдань, порядку управління, взаємодії, забезпечення сил і засобів суб'єктів ТрО, розподілу їх за зонами (районами) ТрО, завданнями, а також розроблення (уточнення) планувальних та директивних документів ТрО.

Організовується Генеральним штабом ЗСУ та здійснюється в ході стратегічного планування застосування ЗСУ та ІССО.

Мета планування ТрО – забезпечення готовності ЗС України, інших складових сил безпеки та оборони до виконання завдань щодо своєчасного реагування, стримування та ліквідації загроз нацбезпеці України у воєнній сфері.

Основний планувальний документ, який розробляється в ході стратегічного планування застосування ЗСУ та ІССО є ***Зведений план ТрО України*** за всіма імовірними сценаріями, які потребують застосування сил безпеки і оборони.

Зведений план ТрО України є складовою Стратегічного плану застосування ЗС України, ІССО, його структура та зміст визначається директивою ГК ЗС України

Розвиток оперативних, бойових і спеціальних спроможностей складових ТрО – послідовний, комплексний та безперервний процес, що здійснюється з метою забезпечення здатності сил і засобів, які залучаються до виконання завдань ТрО, адекватно реагувати на загрози у воєнній сфері. Розвиток ТрО планується відповідно до вимог СНБ України, СВБ України, СОБ України шляхом розроблення та реалізації відповідних загальнодержавних та відомчих програмних документів.

Забезпечення функціонування складових ТрО включає:

- комплектування сил і засобів ТрО персоналом;
- оснащення ОВСТ та її підготовка до застосування;
- створення необхідних запасів МТЗ;
- підтримання системи управління ТрО в постійній готовності до виконання завдань;
- удосконалення нормативно-правової бази з питань ТрО.

Підготовка сил і засобів ТрО поділяється на *окрему* та *об'єднану*.

Окрема підготовка проводиться для набуття силами і засобами, які залучаються до ТрО, самостійних спроможностей (оперативних, бойових, спеціальних) щодо виконання функцій і завдань згідно з призначенням.

Об'єднана підготовка проводиться для досягнення необхідних об'єднаних спроможностей та підвищення злагодженості ЗСУ, ІССБО в спільних діях з оперативного реагування на воєнні загрози національній безпеці України в ході виконання завдань ТрО.

Участь у заходах оперативного обладнання території. ***Оперативне обладнання території*** – комплекс заходів щодо підготовки місцевості та оборонної інфраструктури в межах військово-адміністративних зон з метою створення для СБО сприятливих умов для своєчасного і прихованого їх висування, розгортання, маневру, виконання завдань під час операцій (бойових дій), підвищенню захищеності (живучості) військ (сил) та об'єктів оборонної інфраструктури, а також ускладнення дій військ (сил) агресора.

В рамках оперативного обладнання території держави здійснюються заходи в інтересах ТрО щодо:

- підготовки до охорони важливих об'єктів інфраструктури, визначених КМУ та інших об'єктів, порушення функціонування яких становлять загрозу для життєдіяльності населення;
- використання місцевості в інтересах виконання завдань ТрО.

2. ПОРЯДОК РОЗГОРТАННЯ ТА ВЕДЕННЯ ТрО УКРАЇНИ.

Чинники, які вплинули на розгортання та ведення ТрО України на початку агресії РФ проти України.

1. У зв'язку з набуттям чинності Закону України Про основи національного спротиву тільки з 1.01.2022р. формування органів управління та підрозділів ТрО мало завершуватися до липня 2022 року, що й обумовило проблеми та втрати людей і територій з початком повномасштабної агресії.

2. Як наслідок п.1 станом на лютий 2022 року комплектування підрозділів територіальної оборони відбувалося за хибним графіком. Найгірший стан виконання плану спостерігався у Києві та Київській області, Маріуполі, Одесі, Рівному.

3. Батальйони ТрО в 13 прикордонних областях були укомплектовані за штатом мирного часу лише на 70%. Попередньо планувалося до кінця березня довести цей показник до 90%. Крім того, на кінець березня

планувалося мати не менше 70% резервістів, що проходять службу в батальйонах територіальної оборони. Відповідно, повне комплектування територіальної оборони відбувалося вже в умовах війни.

Розгортання ТрО включає:

- приведення системи управління ТрО в готовність до управління силами і засобами в ході виконання завдань ТрО у тому числі переведення органів управління ТрО на посилений або бойовий режим роботи з заняттям визначених ПУ та нарощування комунікаційних та інформаційних систем, що задіяні в управлінні ТрО;

- уточнення планувальних документів ТрО або розроблення нових з урахуванням змін ВПО та ВСО;

- приведення у готовність до виконання завдань за призначенням сил і засобів, які залучаються до виконання завдань ТрО;

- завершення підготовки визначених важливих об'єктів і комунікацій до охорони та прийняття їх під охорону військовими частинами (загонами, органами, підрозділами);

- здійснення заходів контролю готовності до виконання завдань ТрО.

3. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОБУДОВИ ТрО ЗА ДОСВІДОМ ВІДБИТТЯ ШИРОКОМАС-ШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ.

Ризики та небезпеки, пов'язані із організацією територіальної оборони:

1. Тривалість процедури офіційного затвердження сил спротиву не дозволяла швидко мобілізувати осіб.

2. Недостатній рівень координації діяльності батальйонів, ДФТГ, військових адміністрації, правоохоронних органів.

3. Не санкціоноване створення певних груп як ДФТГ.

4. Розгортання системи територіальної оборони лише після початку повної збройної агресії.

5. Не готовність інфраструктури для розгортання та функціонування системи територіальної оборони.

6. Низький рівень підготовки до виконання завдань підрозділів територіальної оборони.

7. Проблеми забезпечення добровольчих формувань зброєю.

8. Не урегульованість питань щодо соціальних гарантії добровольцям.

Практика вирішення проблем, що стосується реалізації сил спротиву в громадах:

1. Напрацьовувався алгоритм швидкого отримання необхідних документів для зарахування до лав територіальної оборони.

2. Удосконалювався механізм оперативного проходження особами всіх необхідних перевірок для вступу до територіальної оборони.

3. Важко, але налагоджувалася взаємодія, співпраця та постійна комунікація сільських, селищних, міських голів громад із керівниками військових адміністрацій, адже саме громади на своєму рівні ініціювали створення добровольчих формувань в переважній більшості випадків.

4. Створювалися волонтерські штаби. Волонтери проводили активну діяльність щодо забезпечення територіальної оборони всім необхідним: харчовими продуктами, медичними засобами, бронежилетами тощо.

5. Налагоджувалася співпраця із центральними органами влади та міжнародними партнерами.

Шляхи удосконалення системи ТрО на основі досвіду формування сил ТрО в умовах війни:

1. Звести до мінімуму бюрократію та формальні перепони.

2. Запровадити регулярні та дієві навчальні заходи із залученням професійних інструкторів.

3. Активно взаємодіяти з громадянським суспільством, адже населення має розуміти функції та повноваження бійців Сил ТрО.

4. Виділити з арсеналу ЗСУ нормовану кількість зброї, боєприпасів, техніки тощо для бойового та матеріального забезпечення Сил ТрО.

Заключення

Таким чином, за умов швидких змін чинників, що впливають на підготовку і ведення воєнних дій, призначенням територіальної оборони України є вирішення комплексу завдань з оборони держави, які значно ускладнилися.

Від успішного виконання завдань територіальної оборони може в значній мірі залежати спроможність угруповань військ (сил) ефективно виконувати завдання щодо відсічі збройній агресії, надійність функціонування економіки, систем державного і військового управління та життєзабезпечення населення

У мирний час планування ТрО здійснюється під час проведення стратегічного планування застосування ЗС України, ІВФ та ПрО:

- на всій території держави – Командування Сил ТрО ЗС України із залученням регіональних органів військового управління сил ТрО, командувань видів ЗС України, Тилу, Озброєння, ГУОЗ, Центрального військово-медичного управління, Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України та Головного управління ВСП, центрального органу управління НПУ, Головного управління НГУ, Центрального управління СБУ, УДО, Адміністрації Держприкордонслужби,

Адміністрації кримінально-виконавчої служби України, Адміністрації Держспецзв'язку та Адміністрації ДССТ, а також міністерств, інших центральних органів виконавчої влади;

- *у військово-сухопутній зоні (районі) відповідальності* – управління регіонального органу військового управління Сил ТрО ЗСУ за участю регіонального органу СБУ за місцем дислокації органу регіонального органу управління, Центрального управління (по місту Києву і Київській області) та територіальних управлінь ВСП, управлінь ОТО НГУ, територіальних органів Держприкордонслужби, Адміністрації або територіальних органів Держспецзв'язку, управлінь військових частин ДССТ, а також штабів зон ТрО, розташованих у межах їх військово-сухопутної зони (району) відповідальності;

- *у зонах ТрО* – штабами цих зон за участю розташованих в зонах ТрО: управлінь (відділів, відділень) ВСП відповідно до розподілу зон їх діяльності; територіальних органів НПУ в АР Крим та місті Севастополі, областях та місті Києві; військових частин (підрозділів) НГУ та ДССТ; регіональних органів СБУ; прикордонних загонів Держприкордонслужби; міжрегіональних управлінь центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації; територіальних органів Держспецзв'язку; штабів районів ТрО;

- *у районах ТрО* – штабами цих районів за участю розташованих в районах ТрО: районних підрозділів НПУ; військових частин (підрозділів) НГУ та ДССТ; міжрайонних, районних та міських відділів (відділень) регіональних органів СБУ; відділів прикордонної служби Держприкордонслужби; установ виконання покарань, слідчих ізоляторів, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації.

Під час планування ТрО розробляються такі документи:

- *у Командуванні Сил ТрО ЗС України - Зведений план територіальної оборони України;*

- *у центральному органі управління НПУ, Головному управлінні НГУ, Адміністрації (територіальних органах) Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецзв'язку, Центральному управлінні СБУ, УДО, Адміністрації ДССТ, Головному управлінні ВСП, командуваннях видів ЗС України – плани участі в ТрО; накази (директиви, розпорядження) з ТрО підпорядкованим органам військового управління (органам управління) і військовим частинам (органам, загонам, підрозділам);*

- *у командуваннях СВ, ПС, ВМС ЗС України, Головному управлінні*

ВСП – плани участі в ТрО; накази (директиви, розпорядження) з ТрО підпорядкованим органам військового управління (органам управління) і військовим частинам (органам, загонам, підрозділам);

- у **Тилу, Озброєнні, Центральному військово-медичному управлінні**, Головному управлінні морально-психологічного забезпечення ЗС України – плани по видах забезпечення ТрО за напрямками діяльності, директиви (розпорядження) з відповідного виду забезпечення ТрО;

- в інших органах військового управління ЗС України, структурних підрозділах Генерального штабу ЗС України – визначені відповідною директивою Генерального штабу ЗС України складові або додатки Зведеного плану територіальної оборони України за напрямками діяльності;

- в управліннях регіональних органів військового управління Сил ТрО ЗСУ – Замисел і План територіальної оборони у військово-сухопутній зоні (районі) відповідальності; директиви (розпорядження) з ТрО Головам Ради міністрів АР Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (в особливий період – головам рад оборони АР Крим, областей, міст Києва та Севастополя та/або начальникам відповідних військових адміністрацій у разі їх утворення); директиви (розпорядження) по видах забезпечення ТрО;

- у **Центральному управлінні** (по місту Києву і Київській області) та територіальних управліннях ВСП, управліннях оперативно-територіальних об'єднань НГУ, військових частинах ДССТ – плани участі в ТрО у зоні відповідальності; накази (директиви, розпорядження) з ТрО підпорядкованим військовим частинам (органам, загонам, підрозділам);

- у зоні ТрО – План територіальної оборони зони територіальної оборони, накази (попередні розпорядження, розпорядження) з ТрО;

- у головних управліннях НПУ в АР Крим та місті Севастополі, областях та місті Києві, територіальних органах Держспецзв'язку, регіональних органах СБУ – плани участі у ТрО зони ТрО, а також накази (директиви, розпорядження) з ТрО підпорядкованим військовим частинам (органам, загонам, підрозділам);

- у з'єднаннях (військових частинах) НГУ – плани участі з'єднань (військових частин) НГУ у ТрО;

- у прикордонних загонах Держприкордонслужби – план участі прикордонного загону Держприкордонслужби у ТрО у зоні (зонах) ТрО, а також накази (розпорядження) з ТрО підпорядкованим підрозділам;

- у районі ТрО – План територіальної оборони району територіальної оборони, накази (попередні розпорядження розпорядження) з ТрО;

- у військовій частині (підрозділі охорони) ЗС України, що в

особливий період здійснює охорону та оборону важливого військового об'єкта, у структурному підрозділі охорони (комендатурі) УДО, військовій частині (підрозділі) НГУ, військовій частині (підрозділі) ДССТ, що в особливий період здійснює охорону та оборону важливого об'єкта чи комунікації державного значення – *План його охорони та оборони в особливий період.*

Планувальні документи з ТрО затверджуються:

Зведений план територіальної оборони України – спільним наказом Міністерства оборони України і Генерального штабу ЗС України;

Замисел територіальної оборони у військово-сухопутній зоні відповідальності регіонального органу військового управління Сил ТрО ЗС України – Командувача Сил ТрО ЗС України;

План територіальної оборони у військово-сухопутній зоні (районі) відповідальності регіонального органу військового управління Сил ТрО ЗС України – наказом керівника регіонального органу військового управління Сил ТрО ЗС України;

Плани по видах забезпечення ТрО за напрямками діяльності Тилу, Озброєння, Центрального військово-медичного управління, Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України – їх керівниками за погодженням з Головним оперативним управлінням Генерального штабу ЗС України;

Плани участі у ТрО органів військового управління ЗС України – наказом відповідного командувача виду ЗС України;

Плани участі у ТрО України НПУ, НГУ, Держприкордонслужби, Держспецв'язку, СБУ, УДО, ДССТ, ВСП – їх керівниками за погодженням з начальником ГШ – Головнокомандувачем Збройних Сил України;

План участі у ТрО у зоні відповідальності Центрального управління (по місту Києву і Київській області) або територіального управління ВСП, військової частини ДССТ – наказом керівника (командира, начальника) Центрального управління (по місту Києву і Київській області) або територіального управління ВСП, командира військової частини ДССТ за погодженням з вищим за підпорядкованістю органом військового управління (органом управління);

План участі у ТрО територіального органу Держприкордонслужби – наказом начальника територіального органу Держприкордонслужби за погодженням з Адміністрацією Держприкордонслужби;

План участі у ТрО у зоні відповідальності територіального управління ОТО НГУ – наказом керівника (командира, начальника) територіального управління ОТО НГУ за погодженням з вищим за

підпорядкованістю органом військового управління (органом управління) та командувачем військ ОК ЗС України в межах якого це ОТО НГУ дислокується;

план ТрО зони ТрО – наказом керівника регіонального органу військового управління Сил ТрО ЗС України;

план участі в ТрО зони ТрО територіального органу НПУ в АР Крим та місті Севастополі, областях та місті Києві, територіального органу Держспецзв'язку, регіонального органу СБУ, які розташовані в зоні ТрО – Головою Ради міністрів АР Крим, обласної, Київської та Севастопольської міських державних (військових, у разі їх утворення) адміністрацій;

план участі з'єднання (військової частини) НГУ у зоні ТрО – наказом командира цього з'єднання (військової частини) НГУ за погодженням з вищим за підпорядкованістю органом військового управління (органом управління) НГУ та обласним (міським) військовим комісаріатом (штабом зони ТрО);

план участі прикордонного загону Держприкордонслужби у ТрО у зоні (зонах) ТрО – начальником прикордонного загону за погодженням з начальником територіального органу Держприкордонслужби та відповідним Головою Ради міністрів АР Крим, обласної державної адміністрації, в межах якої (яких) розташовується ділянка відповідальності прикордонного загону;

план ТрО району ТрО – Головою Ради міністрів АР Крим, обласної, Київської та Севастопольської міських державних (військових у разі їх утворення) адміністрацій;

план охорони та оборони важливого державного об'єкту в особливий період щодо якого здійснюється державна охорона – начальником (заступником начальника) УДО;

план охорони та оборони в особливий період важливого об'єкта чи комунікації державного значення – командиром військової частини НГУ за погодженням з керівником важливого державного об'єкта або командиром військової частини ДССТ;

план охорони та оборони в особливий період важливого військового об'єкта – командувачем військ ОК (важливого військового об'єкта безпосереднього підпорядкування КСВ, КВМС, КПС (ПвК, Військово-морської бази та/або Морського командування) – командувачем СВ, ВМС, ПС ЗС України (командиром ПвК, Військово-морської бази та/або Морського командування) відповідно;

Документація з охорони в особливий період об'єкта 1 і 2 групи регіонального та місцевого значення, на який укладено договір з його

охорони в особливий період – головою районної державної (військової у разі її утворення) адміністрації за погодженням з керівником такого об'єкта та начальником відповідного органу поліції охорони НПУ.

СЛАЙД 36 **З метою організованого ведення територіальної оборони** здійснюється її розгортання. **Розгортання ТрО** – це узгоджені за метою, завданнями, місцем і часом практичні заходи, що здійснюються у разі запровадження правового режиму воєнного стану під загальним керівництвом Генерального штабу ЗС України, з метою приведення у готовність до виконання завдань за призначенням органів військового управління (органів управління), військових частин (органів, загонів, підрозділів) суб'єктів ТрО, штабів зон (районів) ТрО, які залучаються до виконання завдань ТрО.

СЛАЙД 37 На підставі Указу Президента України про введення воєнного стану на території України або в окремих її місцевостях, затвердженого Верховною Радою України, Генеральним штабом ЗС України уводиться в дію **Зведений план територіальної оборони України**. Він може вводиться в дію одночасно на всій території країни або в окремих її місцевостях.

З уведенням плану ТрО здійснюється:

- посилення розвідки;
- посилення охорони та захисту державного кордону, важливих об'єктів;
- формування угруповань ТрО та зосереджуються у призначених районах;
- укомплектування органів управління до штатів воєнного часу;
- прийом (обмін) оперативними групами взаємодіючих структур та перепідпорядкування визначених сил та засобів;
- перевірка функціонування системи зв'язку;
- відмобілізування і доукомплектування військових частини та підрозділів ТрО особовим складом та проведення з ними бойового злагодження;
- уточнення планів взаємодії;
- завершення інженерного обладнання об'єктів у повному обсязі;
- завершення всебічного забезпечення;
- приведення системи управління ТрО в повну готовність;
- організація контролю.

СЛАЙД 38,39 Приклад розгортання системи ТрО у 2014р.

СЛАЙД 32-35 Структура бригади, батальйону ТрО, окремого стрілецького батальйону та роти охорони військового комісаріату.

СЛАЙД 36 Що стосується ведення ТрО, то **заходами щодо ведення ТрО є:**

- проведення збору, аналізу та оцінки даних обстановки, які впливають на виконання завдань ТрО, сил та засобів, які залучаються до виконання завдань ТрО;
- застосування (використання) сил та засобів, які залучаються до виконання завдань ТрО, безперервне управління ними;
- забезпечення взаємодії між органами управління ТрО, військами (силами), які залучаються до виконання завдань ТрО, оперативно-рятувальною службою цивільного захисту;
- підтримання (відновлення) боєздатності чи здатності до застосування (використання) сил та засобів, які залучаються до виконання завдань ТрО, відповідне матеріально-технічне забезпечення;
- здійснення контролю за виконанням завдань ТрО.

Заклучення

СЛАЙД 37 Таким чином, за умов швидких змін чинників, що впливають на підготовку і ведення воєнних дій, призначенням територіальної оборони України є вирішення комплексу завдань з оборони держави, які значно ускладнилися.

Від успішного виконання завдань територіальної оборони може в значній мірі залежати спроможність угруповань військ (сил) ефективно виконувати завдання щодо відсічі збройній агресії, надійність функціонування економіки, систем державного і військового управління та життєзабезпечення населення

СЛАЙД 33 *Під час завчасної підготовки* ТрО органами військового управління (органами управління) суб'єктів ТрО, штабами зон (районів) ТрО організовується виконання заходів щодо:

- проведення аналізу та оцінки факторів, які впливатимуть на здійснення заходів щодо підготовки та ведення ТрО;
- розроблення та уточнення планувальних документів ТрО;
- підготовки до формування військових частин (органів, загонів, підрозділів), що передбачені для виконання завдань ТрО;
- створення військового резерву людських ресурсів, призначеного для комплектування військових частин (органів, загонів, підрозділів), які беруть участь у виконанні завдань ТрО;
- створення запасів військової, спеціальної та іншої техніки, матеріально-технічних засобів, необхідних для виконання завдань ТрО;
- визначення можливостей і порядку залучення промислового

потенціалу зон ТрО для виконання завдань щодо забезпечення сил і засобів, які сплановані до виконання завдань ТрО;

- обстеження важливих об'єктів і комунікацій, які підлягають охороні та обороні в особливий період, розроблення планів їх охорони та оборони в особливий період;

- визначення (уточнення) переліку важливих об'єктів і комунікацій, які підлягають охороні та обороні в особливий період;

- удосконалення обладнання важливих об'єктів і комунікацій для здійснення охорони та оборони в особливий період;

- визначення (уточнення) мобілізаційних завдань щодо залучення підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності до виконання завдань із забезпечення сил і засобів, які сплановані з метою виконання завдань ТрО;

- формування (уточнення) переліку заходів, що передбачаються до виконання в мирний час на важливих об'єктах і комунікаціях, які підлягають охороні та обороні в особливий період;

- створення системи управління ТрО;

- підтримання готовності органів управління ТрО до здійснення управління, уточнення в установленому порядку їх повноважень та рівня відповідальності;

- взаємодії під час підготовки та ведення ТрО;

- визначення складу та повноважень оперативних груп, які направляються від органів управління військових формувань та відповідних ПрО до пунктів управління Генерального штабу та управлінь ОК ЗС України;

- проведення навчань (тренувань) з ТрО;

- підвищення кваліфікації посадових осіб органів управління ТрО, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів АР Крим, місцевих державних адміністрацій, до повноважень яких належать питання ТрО;

- здійснення контролю за станом готовності до ТрО органів управління ТрО, сил та засобів, які залучаються до виконання завдань ТрО, та якістю планувальних документів, планів охорони та оборони важливих об'єктів і комунікацій, які підлягають охороні та обороні в особливий період;

- розроблення нових та удосконалення чинних правових актів з питань ТрО;

- узагальнення та впровадження передового досвіду підготовки і ведення ТрО.

СЛАЙД 34 Під час **безпосередньої підготовки ТрО** органами

військового управління (органами управління) суб'єктів ТрО, штабами зон (районів) ТрО організовується виконання заходів щодо:

- проведення збору, аналізу та оцінки даних обстановки, які впливатимуть на виконання завдань територіальної оборони;
- уточнення планувальних документів;
- організаторської роботи;
- підготовки органів військового управління (органів управління), військових частин (органів, загонів, підрозділів) суб'єктів ТрО, штабів зон (районів) ТрО, органів державної влади та місцевого самоврядування;
- завершення підготовки важливих об'єктів і комунікацій до охорони та оборони в особливий період;
- завершення підготовки пунктів управління до зайняття їх органами управління ТрО;
- уточнення складу та порядку вибуття оперативних груп, які направляються від органів управління військових формувань та відповідних ПрО на пункти управління Генерального штабу ЗС України та управлінь ОК;
- створення та підготовки військового резерву людських ресурсів, призначеного для комплектування органів управління, які залучаються до виконання завдань ТрО.

Зміст, строки та обсяги заходів підготовки ТрО із введенням воєнного стану залежать від отриманих завдань, стану, положення, характеру дій противника і НЗФ та своїх військ, а також інших умов обстановки.

Розгортання ТрО включає такі заходи:

уточнення, за необхідності, планів ТрО та планів участі в ТрО суб'єктів ТрО;

приведення у готовність до виконання завдань за призначенням органів військового управління (органів управління), військових частин (органів, загонів, підрозділів) суб'єктів ТрО, штабів зон (районів) ТрО та їх розгортання у визначених зонах (районах) ТрО;

направлення оперативних груп (представників) від органів військового управління (органів управління) суб'єктів ТрО на визначені пункти управління органів військового управління ЗС України;

переведення органів військового управління (органів управління) суб'єктів ТрО та штабів зон (районів) ТрО на бойовий (посилений) режим роботи (розгортання та зайняття робочих місць на пунктах управління, приймання оперативних груп взаємодіючих органів військового управління (органів управління) суб'єктів ТрО;

нарощування системи зв'язку;

завершення підготовки важливих об'єктів і комунікацій до охорони та оборони;

здійснення прийняття-передачі важливих об'єктів і комунікацій під охорону військовим частинам (загонам, органам, підрозділам);

здійснення заходів контролю.